

MerkW aardig

Ieder jaar zie je het weer. Nieuwe producten die massaal door derden worden nagemaakt als het product aanslaat in de markt. Is de vormgeving te beschermen en waar liggen de grenzen?

Tekst: Theo-Willem van Leeuwen van merkenbureau Abcor
Foto's: Fatboy en Kaisr

Werken

The Original luchtligzak

In 2010 komt Marijn Oomen met een luchtzitzak. Plat (leeg) is het een licht en klein pakketje dat simpel is mee te nemen. Door de zak in het rond te zwaaien (lucht scheppen), vult die zich met lucht. Vouw de luchtopening dicht, rol die iets op en de zitzak staat onder spanning/ is klaar voor gebruik. Een ideaal product om op te zitten (bijvoorbeeld op het strand) zonder last te hebben van de harde/ rotsige ondergrond.

In 2014 lanceert Oomen de 'Lamzac Hangout'. Een met lucht te vullen chaise longue, bestaande uit twee lange buisvormen die bij het hoofdeinde samenkomen met in de lengte een smalle diepe spleet om lekker in te kunnen chillen/liggen. Een briljant idee, maar hoe te beschermen want ideeën zijn vogelvrij? Om op te kunnen treden tegen producten waarvan de vormgeving geen andere algemene indruk wekt, wordt er januari 2015 een Europees model aangevraagd. De vraag is natuurlijk wel: is dit voldoende om overal succesvol misbruik te kunnen tegengaan?

'Claim ook de belangrijkste exportlanden'

Het succes van de 'Lamzac Hangout' blijft niet onopgemerkt. In maart 2016 start er een samenwerking met Fatboy (bekend van de grote zitzakken). Het succes heeft ook een keerzijde. In binnen- en buitenland verschijnen vergelijkbare producten, waaronder de 'Kaisr Original'. Er volgt een kort geding. Massive Air (de producent van de Kaisr ligzak) stelt dat van inbreuk geen sprake kan zijn. De 'Lamzac Hangout' is namelijk vrijwel geheel technisch bepaald. Een ligzak moet lang zijn (anders kun je er

niet op liggen) en van goed stevig en licht materiaal. En laat dat deel nu net zijn uitgesloten van modelbescherming. Op andere punten is de Kaisr totaal afwijkend. Aan het hoofdeinde zijn er twee hoeken en tevens zijn er zakjes voor een flesopener, mobieltje of een boek in op te bergen.

Niet mee eens

De rechter is het hier niet geheel mee eens. Niet alle vormgevingsaspecten zijn technisch bepaald. De ligzak moet inderdaad lang en breed genoeg zijn om op te liggen, maar de ontwerper kan daarbij kiezen voor een andere vormgeving (hoger of lager, of een model met een hoofdeinde). Als er andere stiknaden worden gebruikt, krijgt de ligzak direct een andere vorm dan de twee buizen nu.

De Kaisr heeft nu dezelfde hoogte, dubbele buisvorm en de diepe spleet in de lengte. De twee hoeken aan het hoofdeinde zijn onvol-

doende om een andere algemene indruk te wekken. De rechter geeft een verbod op de geplande verkoop van het product in de Europese Unie. De woordvoerder van Kaisr is niet direct uit het veld geslagen. Slechts een kwart omzet komt uit de EU. De hele voorraad wordt nu gewoon afgezet buiten de EU. Daarnaast komt er snel een variant voor Europa, daar geeft het vonnis voldoende aanknopingspunten voor.

Voor bedrijven mogelijk een eyeopener. Claim bij een model niet alleen de thuismarkt maar ook de belangrijkste export landen. Daarnaast is het slim om niet alleen de vormgeving van het product te claimen maar ook de meest logische varianten hierop.

